

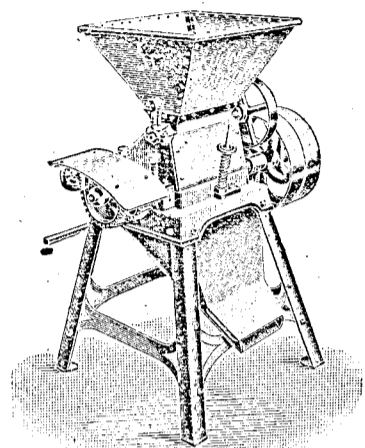
ERDÉLYI GAZDA

XL. ÉVFOLYAM.

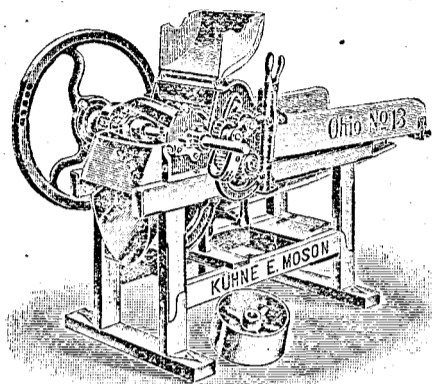
KOLOZSVÁR, 1908. December 27.

52. SZÁM.

„KÜHNE“ MEZŐGAZDASÁGI MOSONBAN GÉPGYÁR R.-T.

elismert gondos kivitelben szállit szecskavágó gépeket, répavágókat, darálókat, takarmány-füllesztőket, „TORNADO“ kukoricaszártépőket, morzsolókat, tejgazdasági felszereléseket, teljes takarmánykamra-berendezéseket.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Törlesztő kölcsönök.

Az Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

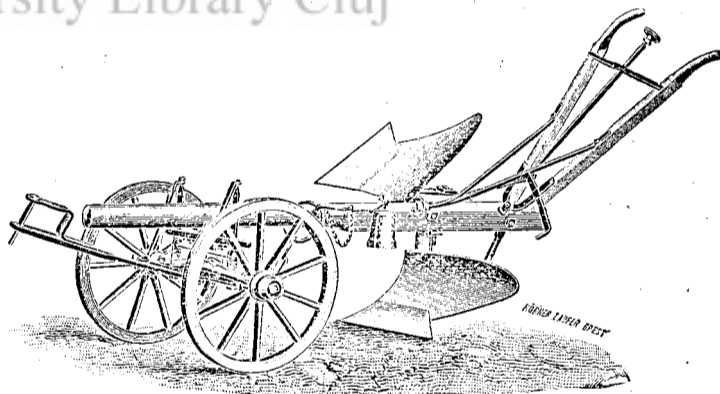
2011

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as évfolyam.

1909. évi újdonság!
Hegyes vidék gazdáinak nélkülözhetetlen!
Dorner-féle szabadalm. iter váltó eke.

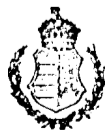

2235
Kevés vonóerő! Kitűnő munka! Olcsó ár!
Egyedüli készítő: Török András gépgyára Nagyszében.
Prospectust küldök.

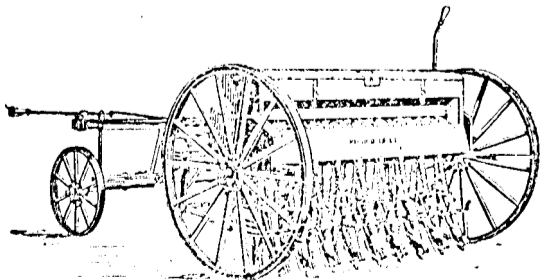
REKORD DRILL

a legjobb páros soru vetőgép.

Losonezi gyártmány!

KIVÁNATRA SZIVESEN

a legjobb páros soru vetőgép.

Losonezi gyártmány!

KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

2054

BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 32.

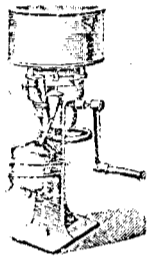
BENZINMOTOROK, GOZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GOZCSÉPLOGÉPEK,
ARATÓGÉPEK, LOSONCZI VETŐGÉPEK, RESICZAI ACÉLEKÉK, KALMÁR-FÉLE
ROSTÁK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

2009

V., VÁCI-KÖRUT 32.

EREDETI „MÉLOTTE“ TEJFÖLÖZŐGÉPEK,

valamint az összes tejgazdasági, állattenyésztési gazdasági cikkek
állandóan nagy választékban raktáron:

GEITTNER és RAUSCH Budapest, V. Andrassy-út 8.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

2057

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzók. 2010

Keresek vételre

25 darab elsőrendű kis
borjus, fejős simenthali
tehenet. Ajánlatok az ár megjelölésével:

Nagy Dénes

birtokos

Torda, czimre küldendők.

2234

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS. VASÖNTÖDE, GÉP- ÉS RÉZMŰGYÁR
Budapest, V., Csáklya-utca 3.

SPECZIAL-
GÉPGYÁR:
szeszgyárak és szeszfinomitók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállit minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904. — Nagy állami érem. — Legnagyobb kitüntetés.
(2149.)

Szivattyúk és Mérlegek különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
E.LOF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük az előfizetéseket megújítását!

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A világ 1908 évi gabonatermése. 657

A mesterséges komlószáritásról s annak hazánkban való alkalmazásáról. Cséser Lajos. 658

Tarackirtás a faiskolában. Cséser Gyula. 659

Irodalmi szemle:

Országos m. kir. gyapjumi-össítő-intézet. — Károlyi Sándor gróf és a magyar föld. 660

Egyleti élet:

Az E. G. E. ig. vál. ülése. 660

Legyes közlemények. 660

Értesítések

A világ 1908. évi gabonatermése.

III.

Gabonát exportáló államok.

4. Románia.

A valószínű eredmények magán adatok alapján, mivel még hivatalos termésbecslés nem jelent meg:

buzából	13.65	millió q.
rozsból	0.82	» »
árpából	3.10	» »
zabból	3.40	» »
tengeriből	25.50	» »

A valószínű felesleg lesz tehát az 1908—909. évre hozzávetőleg:

buzában	4—5	millió q.
rozsbán	0.1—0.2	» »
árpában	0.7—0.8	» »
zabban	1.40—1.60	» »
tengeriben	6—7.00	» »

5. Bulgária és Kelet-Rumélia.

Az ez idei termés a kettőnek (1906. és 1907. évek) átlagából becsülve lesz körülbelül:

buza	12—13	millió q.
rozsa	2.4	» »
árpa	3.0	» »
zab	1.5	» »

Készletek nincsenek és így a valószínű felesleg összesen:

buza	4.00—5.00	millió q.
rozsa	0.30—0.40	» »
árpa	0.40—0.50	» »
zab	0.10—0.30	» »
tengeri	0.60—0.80	» »

6. Szerbia.

1908-ban a valószínű terméseredmény:

buza	3.70	millió q.
rozsa	0.25	» »
árpa	1.20	» »
zab	0.60	» »
tengeri	7.20	» »

Mint hogy az előző évekről készletek nem maradtak fenn maradtak fenn, számítani lehet; hogy a felesleg e számok körül fog ingadozni:

buza	1—1.40	millió q.
rozsa	0.02	» »
árpa	0.30—0.40	» »
zab	0.10—0.15	» »
tengeri	1.70—2.00	millió q.

7. Törökország. (európai és ázsiai)

A török birodalom európai és ázsiai részében az együttes termés valószínű eredménye ez:

buza	16.00—19.00	millió q.
rozsa	4.00—5.00	» »
árpa	9.00—10.00	» »
zab	3.40—4.50	» »
tengeri	11.50—13.00	» »

A kivihető mennyiségeket szintén csak hozzávetőlegesen becsülhetjük a liszt és az egyes részekben történő gabonabevitel lovonásával:

buza	500.000	q.
rozsa	300.000	»
árpa	1.500.000	»
zab	200.000	»
tengeri	300.000	»

8. Kelet India,

Kelet-India termése, fogyasztása és feleslege körülbelül ez:

	termés millió	szükséglet m ² m ² m ² m ² m ²	felesleg-kivitel m ² m ² m ² m ² m ²
buza	57.0	52—53	4—5
rozsa	20.0	20.0	—
árpa	32.0	32.0	—
tengeri	30.0	30.0	—

9. Amerikai Egyesült Államok.

A washingtoni mezőgazdasági hivatal jelentése szerint a valószínű termés hozzávetőleg:

buzából	180—190	millió q.
rozsból	8—8.5	» »
árpából	38—40.0	» »
zabból	155—165.0	» »
tengeriből	680—700.0	» »

Kivitel lesz, a jövő évre fenmaradó készletekkel együtt, körülbelül:

buzában	55—60	millió q.
rozsbán	0.50	» »
árpában	3—4.0	» »
zabban	10—15.00	» »
tengeriben	40—40.00	» »

10. Canada,

A canadai földművelésügyi hivatal által közölt valószínű terméshozam becsülhető:

buza	33—85—38	millió q.
rozsa	0.80	» »
árpa	12—15.0	» »
zab	36—40.0	» »
tengeri	16—17.0	» »

Az ideji felesleg lesz valószínűleg:

buza	15—16	millió q.
rozsa	0.20—0.30	» »
árpa	2.00—4.00	» »
zab	6.00—8.00	» »
tengeri	2.00—3.00	» »

11. Argentína.

Az argentinai földművelésügyi ministerium becslése szerint a terméseredmény körülbelül a következő:

buza	62.90	millió q.
zab	5.79	» »
tengeri	34.56	» »

A kivitelre kerülő mennyiség következő:

buza	32.00	millió q.
zab	3.90	» »
tengeri	9.30	» »

Arankamentes lóhere és lucernamagért

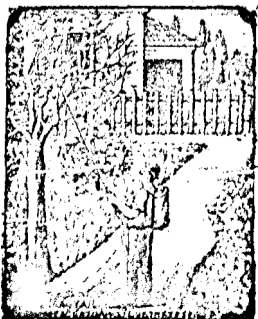
100 kilónkint 10 koronával magasabb árt fizetek a napi árnál, ab vidéki állomás átvéve
▲▲ és kifizetve. ▲▲

Ajánlatot és 10 kilós mintát utánvétellel kér, az eladó megny nyíltság közlésével

Mauthner Ödön

cs. és kir. udv. magkereskedése

BUDAPEST 2002

Hivatalos kísérletezések alapján ajánljuk téli időny alatti használatra gyümölcsfák permetezéséhez kártevő rovarok, apró hernyók, palstetvek, vértetű és gombabetegségek irtására a

Gyümölcsfa Karbolineumot

Eredeti vizben oldható DENDRINT

Ára: Kicsinyben 5 és 10 kg.-os bádgedényben kg.-ként — 60 kor.
Továbbá 100 " 54—
Eredeti baril (circa 200 kg.) 100 " 50—

Árak csomagolás, illetve hordó nélkül értendőnek. — Használati utasítás díjtalanul.

Továbbá

rovarfogó öveket,

1 tekercs = 30 méter

Ára 5.50 korona.

2003

Hernyóenyv

1 kg.-os doboz ára 1.20 korona.

Magyar Mezőgazdák Szövetkeze Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

12. Chile.

Chile ez ideig gabonatermését a következőképpen becsülhetjük:

buza	5.50—6.30 millió q.
árpa	1.05—5.60 » »
tengeri	5.60 » »
Ezzel szemben kivitele volt:	
buza	1,150.000 métermázsza.
árpa	300.000 »
tengeri	1,000.000 »

13. Uruguay.

A hozzávetőleg felbecsült ez ideig terméseredmény a következő:

buza	5,000.000 métermázsza.
árpa	12.000 »
zab	1.500 »
tengeri	2.500.000 »

A folyó évi felesleget, a melyet már exportált, becsülték:

buzában és lisztben	800.000 q
tengeriben	500.000 »

14. Ausztrália.

Az ez ideig gabonatermés eredménye megközelítőleg volt:

buza	14 millió q.
rozs	25.000 métermázsza.
árpa	450.000 »
zab	2.000.000 »
tengeri	2,300.000 »

A felesleg búzából körülbelül 4 millió q. a többi termények azonban az export szempontjából jelentőséggel nem bírnak.

15. Algír.

Algír folyó évi termése magán adatok alapján becsülhető.

buza	6.5—7.0 millió q.
árpa	7.2—7.6 » »
zab	1.0—1.3 » »
tengeri	0.10 » »

A látható felesleg lesz, tekintve, hogy a készletek elfogytak:

buzában	500.000 métermázsza.
árpában	200.000 »
zabban	400.900 »

16. Tripolis.

A gabonatermés becsülhető:

buza	1.00 millió q
árpa	1.50 » »
zab	0.10 » »

Mint hogy Tripolis gabonatermése az idén alig lesz képes fedezni a belső szükségletet, feleslege kiviteli célokra nem marad.

17. Tunis.

Az ez ideig termés becsülhető:

buza	1.80 millió q.
árpa	1.60 » »
zab	0.40 » »
tengeri	0.05 » »

Feleslege nincsen, sőt hiány mutatkozik, s melyre fedezetet nyer Algírból, a hol kedvezőbb volt a termés.

18. Mexikó.

Mexikó folyó évi összes termése becsülhető:

buza	5.00 millió q.
rozs	0.40 » »
árpa	3.00 » »
zab	2.00 » »
tengeri	26.00 » »

Mexikó kivitelre alig termel, saját szükségletét elégíti ki saját termésével.

19. Japán.

Japán ez ideig gabonatermését becsülhetjük:

buza	6.50 millió q.
rozs	900 » »
árpa	1100 » »

A kiviteli forgalom mindennemű gabonából jelentéktelen és így Japán inkább a beviteli országok csoportjába esik.

20. A délafrikai angol gyarmatállamok.

A terméseredményre nézve megbízható adatok nincsenek. A múlt évben az összes termés volt:

buzában	500.000 q.
rozsbán	80.000 »
árpában	166.000 »
zabban	400.000 »
tengeriben	200.000 »

Ezzel szemben a kivitel volt:

buza	8.560 métermázsza
buzaliszt	352.000 »
árpa	6.320 »
zab	133.360 »
zabliszt	6.370 »
tengeri	48.670 »
tengeriliszt	2.510 »

21. Paraguay.

Az összes eredmény volt:

buzában	150.000 métermázsza
tengeriben	500.000 »

Paraguay inkább beviteli, mint kiviteli állam; — bevétele azonban mindössze is néhány százezer métermázsza gabona és lisztből áll és így a nemzetközi gabonaforgalom szempontjából éppenséggel semmi szerepet sem játszik.

Összefoglalás.

Az alább közzétett kimutatások számszerű becsléseiből kitűnik, hogy a búzatermés eredménye a múlt évi végleges eredményétől alig különbözik. A különbség mindössze — 6.23 millió métermázsza.

Termett ugyanis a múlt évben megközelítőleg 851.98 millió q. buza és az ez ideig valószínű búzatermés 844.75 millió métermázsza.

Az összes gabonafélékből pedig a hozzávetőleges terméseredmény volt, szemben a múlt évi eredménnyel:

	1905-ban millió	1907-ben métermázsza	különbség
buza	835.75	851.98	+ 6.23
rozs	395.66	429.02	+ 33.36
árpa	343.15	322.04	- 21.11
zab	598.50	548.54	- 49.96
tengeri	973.20	905.89	- 67.31
összesen	3.156.26	3.057.37	+ 98.89
1906-ban	3.251.62		

Végeredményre nézve a gabonatermés összes terméshozama 1907. évhez viszonyítva, természetesen csak hozzávetőleg számítva, mintegy 98.89 millió métermázszával nagyobb; a buza szemben a múlt évvel jóformán teljesen egyenlő, azaz csak 6.23 millió métermázszával és a rozs 33.26 millió q-val kisebb; nagyobb a tengeritermés 67.41 millió q-val, továbbá nagyobb az árpatermés 21.11 és a zab termés 49.96 millió métermázszával.
(Vége.)

A mesterséges komlószáritásról s annak hazánkban való alkalmazásáról.

III.

Segesvár melletti *fejéregyházi állami telepes birtokon* már a megszállás előtt (tehát mintegy 6—7 éve) a vidék komlótermesztő jellegének megfelelőleg, minden telepes földjére egy 1/2 kat. holdas komlóskert is ültetett. Két év alatt beállván ezen összefüggő 10 holdas

komlós termőképessége, a termés száritására nem lettek elegendők az eddig használt (padlás, szin, üres kastély termék) komlószáritóhelyek, egy rendszeres száritásról kellett gondoskodni. S miután azon időben a külföldi komlótermelő vidékeken már erősen terjedtek a mesterséges (fűtött) száritók, sőt ilyenek iránt a jelesebb hazai termelők is érdeklődtek: a földmivelségi miniszterium elhatározta, hogy részint a helyi szükség okából, de még inkább *mintaszerű példaadás* okából is, Fehéregyházán egy mesterséges komlószáritót állít fel. S miután akkoriban, különösen Csehországban a Linhart-cég szerkezete vált be legjobban — s mert a hazai gépgyárosok mai napig sem szerkesztenek ilyeneket: pedig évenként elég élénk a kereslet — fenti cseh cég patentje építettett fel s azóta ezen szárad a telepések évi komlótermése, de sőt az akkori nagyszorgalmu telepkezelő tiszt, boldogult Szabó Károly nemcsak a komlószáritás kipróbálására tett utmutatásaim szerint különböző kísérleteket, de megkísérelte a gyógynövények, sőt gyümölcszeletek száritását is — jó sikerrel!

Ezen közös megfigyeléseink vezettek arra az eszmére, hogy utóbb 1906 és 1907-ben több magán birtokon jönnön épített kisebb-nagyobb komlószáritóval *rendszeres kísérleteket végeztessék* és ezen célból a termelőknek kérdőíveket küldöttem. A következőkben írom le a beérkezett válaszokat (amelyeket használhattam): végig a kérdőpontok szerint csoportosítva azokat.

1. Az első kérdés volt: *milyen előnyt tapasztalták a mest. komlószáritásnak — a levegőn (régii faszineken) való száritás ellenében?*

Székelykeresztúrról — Papp Ö. írja, hogy a tobozok épségben, csukottak maradnak és megtartják szép eredeti zöld színüket. Egy *szásztyukosi* (N.-küküllő) kiscsászárda a komló és nedves időben is lehet száritani. Egy másik kiscsászárda, ugyancsak a nagyküküllői *Szászkezdéről*: hogy a száritás nem függ az időjárástól s a termék szép zöld színű marad a száritás folyamán és *Segesvárt* (Waedt) az időmegtakarítást emeli ki, ugyanezt vallja *Frank* — *Segesvár* és *Schuller* — Erdőszentgyörgyről. Egy bácskai *petróci* termelő kiemeli, hogy a toboz csukott marad és megtartja zsiros fényét, ugyanígy egy *kiszácsi* termelő is.

2. Linhart száritóban: befűtés után hányadik órában öntik fel az első friss komlómennyiséget? Milyen Celsius foknál történik ez? milyen magasra emelkedhetik a hőfok? s melyek a még alkalmas legkisebb és legnagyobb hőfokok?

A komlószáritás előtt egy nappal előbb kell fűteni, a felöntés 40° (?) C. történik, a legmagasabb hőmérsék, melynél pórtörles nélkül száritani lehet (*Petróc* — *Gertch*); *Erdőszentgyörgyön* az első felöntés előtt csak 2—3 órát fűtenek s a melegséget 40 C°-ra emelik. A száritás folyamán a 35—40 C° állandó. *Papp Ö.* szerint (*Székelykeresztúrról*) a befűtés után, ha a száritó tető alatti helye is átmelegedett, öntik fel az első adag nyers komlót. Az állandó hőfok 30—32 R°. A *fogarasi* ménesbirtokon a 9 m² nagyságu száritóban, egy feltöltésre, átlag 35° R. mellett a száradás 5 1/2—6 órát tart. Magasabb, például 38° R. mellett a száritást 5 óra alatt is el lehet érni, de ez esetben állandóan a hőmérőt kell nézni, s a szellőzőket kezelni. *Szásztyukoson*: ha a hőfok az egész száritóban 30 C°-ra emelkedett, töltik fel először a friss komlót s az emelkedhetik 35 C°-ra is. *Segesvár* — *Frank* minden 2 1/2 órában rak be friss

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
 Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézfélék és finom angol és francia zsebkendők.
 Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.
 Fiú és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf
 utóda
 fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára
 Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.
 2005
 Telefon-szám 567. Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.
 Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

komlót, 35 R° mellett: *Waedt* — *Segesvár* azt tapasztalta, hogy 30C° a legalkalmasabb melegség, s nagyobb hőfoknál elégna a lupulin. *Szászkézdén* 30—32 R° mellett szárad a komló, legfeljebb 35 R° a maximum. *Kiszácson* 24 ór. elteltével öntik fel az első komlót s 32—38 C° a legalkalmasabb a szárításra. *Fejéregyházán* (Élekes telepkezelő): 100 kgr. nyers komló 8 cm. vastag rétegben felöntve, állandó szellőztetés mellett 35° R.-ben 6¼ óra alatt száradt a komló, b) 30° R. mellett ugyanezen mennyiségű komló 10 óra alatt és e) 25° R. mellett 12½ órát vett igénybe a szárítás. Legalkalmasabb a 35° R. melletti szárítás.

3. Milyen vastagon töltik fel az alsó rá-mára a zöld komlót? hány óráig fonnyadt ott? mikor ejtik alá a 2-ikra s onnan hányad-ik órában a 3-ik rá-mára?

A fogarasi ménes birtokon 8—10 cm. a felöntés vastagsága, azaz helyesebb lévén az ürmértékben való kifejezés, □ méterenként 88—90 liter friss komlót szoktak felönteni.

Gerich — *Petrócén* 10 cm. vastagon tölti fel, ott 2 óráig fonnyad, s további 2 órai idő-özökben megy át az alsó két rá-mán is. Jó nyári időben 1½ óra is elegendő, vastagab-ban terítve, már nem fonnyad eléggé az első lerakás. *Erdőszentgyörgyön* 10—12 cm. vastagon töltik fel és 2 óránként hull alá az alsóbb rá-mára. *Székelykeresztúron* 12—14 cm. magasan töltik a nyers komlót s szintén 2 óránként eresztik alá; ugyanígy *Szásztyukoson*, *Szászkézdén* és *Bácskiszácson* is, *Segesvárott* *Waedt* 20—25 cm. magasan tölti fel, mit óránként eresztget alá s ugyanott *Frank* (14 holdas termelő) 2½ óránként tölti fel a friss komlót. *Fejéregyházán* csak 5—8 cm. vastagra öntötték fel először. Ha ennél vastagabb ré-tegben öntötték fel, akkor a száradás lassubb volt és időnként megkellet mozgatni egy ge-reblyével a felső rá-mán, hogy a gőzök elillan-hassanak. 35° R.-nél egy-egy rá-mán 2¼ óráig állott a termés, 30° R.-nél 2 óráig és 25° R.-nél 2½ óráig — pedig a szellőztetés állandó volt!

4. Mikor szedik ki az utolsó (3-ik) rá-má-ról, mely jelek azok, hogy a komló teljesen megszáradt, mi történik a zsiros komlóval tovább? mikor zsákolják utóbb?

A fogarasi ménesbirtok szárítójában 1907 nyárutóján: a legelső rá-mára 3½ óra alatt kerül a száradó komló, különben függ a szá-radás gyorsasága a tobozok nagyságától, zsi-rtartalmától, stb.

Szászkézdén a 6-ik óra után, s halomra öntik (a padlatra) a száraz termést, ahol mindennap egyszer óvatosan megforgatják. 14 napi izzadás és pihenés után zsákolható. *Szász-tyukoson* ugyanígy járnak el, de csak 8 napig lapátolják. *Székelykeresztúrott* az a tökéletes jele, ha a toboz tengelye törésre elpattan, 5—6 óráig ott csak prizmában a padlón, amíg me-gereszkedik. *Erdőszentgyörgyön* Δ alakú priz-mában pihen a kiöntött komló 3—4 óráig, aztán nagyobb garmadába tolják össze a megeresz-keedés okából, végül az egész termés egy gar-madába tömörítetik. Zsákolni csak ereszkedett komlót lehet, ha az éjjelek sem párások ha a zsákolás sietős, a garmadába perenospóra fecskendővel eresztenek vízpermetet (?) *Petrócén* az időjáráshoz képest 4½—6 óra mulva szedik ki a komlót, ha a tengelye törik. Ha a toboz tapintata még puha, még nem tökéletes a szárítás, mert az ilyen garmada befülled! A termés 20—25 cm. vastagon te-

rittetik el „izzadás“ okából, majd naponként nagyobb garmadába gyűjtetik és 4—7 nap mulva zsákolható, esős időben csak 2—3 hét mulva! *Waedt Segesvárt* a már garmadában pihent komlót 3—4 nap mulva lazán zsákba tölti, úgy hogy egy nagy komlózsákba 25—30 kgr. jut csak, s azokat a közeli szín geren-dáira könnyen felakasztja, azt tartja, hogy úgy jobban szellőződik a komló, s lassan formásra préselik egymást a tobozok; 5—6 nap mulva 2, sőt 3 zsák tartalma is egybe öntetik (55—65 kgr.) *Frank* — *Segesvárt* 7 óra után szedi ki a komlót és a közeli színben elterjeszti, s ha 3—4 nap alatt megereszkedett: bezsákolja a termést. *Kiszácson* keskeny piramis sorokba töltik le, s úgy hül ki. 8—10 óra alatt szintén nagyobb rakásba gyűjtik, hogy megereszke-djék s 3—4 nap mulva zsákolnak!

5. Egy □ mtr. szárítófelületen 24 óra alatt hány kgr. komló készül?

Szászkézdén 32 kgr., *Székelykeresztúron* 22 kgr., *Erdőszentgyörgyön* 20 kgr., *Petrócén* 25—28 kgr. *Waedt-Segesvárt* 14 kgr., *Frank-Segesvár* 40 kgr., *Kiszácson* 40—50 kgr.

6. Milyen tüzelőanyagot használnak? 100 kgr. komló szárítására hány kgr. tüzelő-ananyag kell?

Fogarason 1.54 m³ tölgyfa kellett; *Szász-kézdén* bükkfát égettek, és ½ köbméter kel-lett; *Székelykeresztúron* fát fűtöttek és 140 fillérbe került 1 q. komló szárítása; *Erdőszen-työrgy* fát használt s szerintük nagy ösz-szeget alig lehet számítani! *Petrócén* szénnel tüzeltek és pedig per q. 120—100 kgr.-ot, a szerint milyen volt a küllevegő hőfoka? *Waedt-Segesvárt* hulladék fát használt fel. *Kiszácson* 100 kgr. komlót 80 kgr. szénnel állítanak elő. *Fejéregyházán* kellett 35° R.-nál 114 kgr. bükkfa vagy 1225 kgr. puhafa, 30° R.-nál 145 kgr. bükkfa, 25° R.-nál 158 kgr. bükkfa.

A puhafával való tüzelés 2¼ órával nyuj-totta meg a szárítást 35° R-nál!

7. Mibe kerül (összes költség) 100 kgr. száraz komló előállítására: felszámítva amorti-zációt, munkabért és tüzelőanyagot, stb.

Fogarason az összes költségek 14 K 84 f. volt mmázsánként, törlesztést és fentartást nem számítva.

Szászkézdén 10 kor. az összköltség; *Erdő-szentgyörgyön* 15 kor., *Petrócén* 16 kor., *Székelykeresztúron* 14 K, *Waedt-Segesvár* 16—17 kor., *Fejéregyházán*:

115 kgr. tűzifa à 1.4 f.	1 K 61 f.
2 napszamos munkabére	2 K 08 f.
amortizatio	1 K 20 f.
összesen 5 K 19 f.	

8. Hány napig folyik a szárítás ott? Mult évben hány mm.-ot szárítottuk? hány munkás kellett?

Fogarason nappal-éjjel egy-egy ember, azonkívül egy-egy fűtőmunkás van beállítva; *Erdőszentgyörgyön* 20 mm. 12 nap alatt, 3 munkással éjjel-nappal; *Szászkézdén* 10 napig 14 q. 2 ember dolgozott; *Petrócén* 15 napig (éjjel-nappal) 30 mmázsát két munkás ele-gendő, egy harmadik felváltóként célszerű; *Székelykeresztúrott* 10 napig 15 mmázsát; *Segesvárott* 2 munkás 12 napig 700 kgr.-ot; *Frank-Segesvárt* 9—10 napig szárit 40 mmá-zsát 3 munkással.

9. Nedves (esős) komló hogy szárad? milyen bajokkal jár a *Linhart-száritás*?

Frank-Segesvár szerint ½ órával tovább tart egy-egy berakás s „hogy előny van“, *Waedt-Segesvár* szerint kitűnően szárit, csak

a hőfok egyenletességére kell ügyelni; *Gerich Petrócén* szerint az esős komló mielőtt a szá-ritóra kerül, előbb ne fülledjen meg; a szász-kézdí termelő is figyelmeztet, nehogy kosa-rakba tovább álljon a nedves komló!

10. Hogyan épült a szárító? toldás vagy új épület? mibe került az építkezés, s mibe a szerkezet?

Szásztyukoson új épületet emeltek 1200 koronából, a szárítószervezet 560 koronába került! *Erdőszentgyörgyön* egy régi épületbe toldották a komlószáritót 1200 kor. költséggel, a szerkezet ára 1650 kor. volt. De külön 450 koronáért készítettek egy erősebb rostélyt a kukoricza szárítás okából olyan években, a melyekben a tengeri nem éred be! Így 1906-ban 40 szekér tengerit száritottak meg a *Linhart-on*!

Szászkézdén a szerkezet 840 kor.-ba, e falazattal együtt 220 koronába került; *Petrócén* így az épület 3600 koronába, a vas-szerkezet 1400 kor.-ba került. *Székelykeresz-túrott* a régi komlószáritó faszin toldásaképen épült a szárító 220 koronából, a vasszerkezet ára 1600 kor. volt. *Waedt-Segesvár* toldásként építette 768 koronából, a vasszerkezet 624 kor.-ba került; a *Frank Segesvári* száritó szin-tén hozzátoldás, a szerkezettel együtt 4600 kor., a költség: a száritó felülete 13 □ méter! A *fejéregyházi* száritó egy régi uradalmi ökr-istállóba toldott be,

Összefoglalás. A mesterséges (fűtött he-lyen való) száritással komlószedés idején füg-getleníti magát a gazda az időjárástól. Esős időben is lehet száritani s harmatos komlót is.

A mesterséges száritás annyi óráig tart, mint a hány napig a tetmézetes száritás utján, tehát a tömegtermést is kis helyen lehet gyorsan száritani.

Rendszeresen rakván a száritóba a nyers komlót, azt alkalmas időközökben forgatván alá, a hőmérő állandó figyelése mellett rend-szeresen tüzelvén, a légömléstöket és szellő-zőket a hőmérő utmutatása mellett kezelvén: a komlótoboz egyenletes, zöldes színben szá-rad, zsirofénye s a lupulin aranyárga színe, jellegzetes illata megmarad.

Hazai adatok szerint egy berakás átlag-ban 6 óra alatt szárad, 33° C. átlaghőmérsék mellett, de több-kevesebb tüzelés, szellőzés és idő mellett jól száritottak 20° C. legala-csonyabb és 40° C. legmagasabb hőmérsék mellett is.

Egy □ méter száritó felületen 24 óra alatt átlagban 2.8 kgr. száraz komló állítható elő. Egy mm. száraz komló előállítására 70 kgr. barna szén szükségeltetik.

Csérer Lajos.

Tarackirtás a faiskolában.

Köztudomásu, az, hogy a kertben, szőlő-ben, faiskolában stb. előforduló gyomnövények között a legszaporább s egyuttal, legkárosabb a tarack, mely ha valahol nagy mértékben el-szaporodott, csak hosszú idő mulva s fáradsá-gos munkával irtható ki, miért is az előre látó kertgazda figyelme mindig oda irányul, hogy ez a gyom nagy mértékben el ne terjedhessen. Mindenütt, ahol a tarack csak kisebb mérték-ben van jelen, ásással, gyomlálással megaka-dályozható abban, hogy nagy mértékben el-szaporodhasson, de ott ahol hanyagság vagy

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelölő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíves-kedjök ingyen árjegyzőket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 20 '6

KALMAR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

nemtörődömségből kifolyólag teljes mértékben elborítja a tarack az egyes táblákat vagy magányásokat — ott csakis nagyobb áldozatokat igénylő radikális eszközökkel lehet elérni azt, hogy a terület idővel ismét kertnövények termelésére szolgáljon.

Különösen pedig faiskolánál szükséges az, hogy a tarack irtása nagyobb eszközök s más módok segítségével történjék, mert itt a gyomlálás, kapálás, ásás, de még sokszor a talajforgatás sem hozza meg a kívánt eredményt, mivel a lazított talajban véletlenül is benne maradt tarack gyökér darabok kétszeres erővel s gyorsasággal szaporodnak el, tekintet nélkül arra, hogy csapadékos vagy száraz jellegű-e a nyár. Minden ellenség ellen való védekezés, vagy teljes elpusztítása csakis úgy és akkor lehetséges ha ismerjük az ellenségnek a gyengéjét is; így nem ismeretlen tény az, hogy a tarack leginkább a naposabb fekvő helyen tenyészik vigan, míg az árnyékban nem fejlődik s nem szaporodik. A faiskolában is tapasztalható az a jelenség, hogy az a földtábla, mely a sűrűbben ültethető díszfa vagy bokor csemétékkel van benépesítve — jóval kevesebb vagy egyáltalán nincs tarackkal ellepve úgy, mint az olyan tábla, amelyeket a cseméték ritkábban állanak, mert az árnyékban nem fejlődhet s csakis a tábla szélén ott ahol már a napfény is jobban érheti — mutatkozik nagyobb mértékben. Azzal a módszerrel tehát, hogy a csemétéket sűrűben ültetjük, már is elérhetjük azt, hogy a tarack nem szaporodhat oly nagy mértékben a faiskolában. Ez azonban csakis a sűrűben, gyorsabban elágazó díszfa s díszbokor faiskolában lehetséges, ellenben a gyümölcs faiskolában sűrű ültetést a fák nevelése céljából megengedni nem lehet.

Ugyancsak ritkítható, terjeszkedésében megakadályozható a tarack akkor is, ha az őszer forgatás alá kerül s tarackkal ellepett földtáblát tavasztól-őszig folyton kaszálatjuk, vagy pedig még jobban, ha tavaszkor 10—15 cm. vastagon beborítjuk érett istálló trágyával, mely beborítást a nyár folyamán megismételjük.

A tarack irtása szempontjából figyelmet érdemel az az eljárás is, hogy a kisebb 1—2 hold terjedelmű faiskolát időről-időre áttelepítjük más és más olyan területre, melyen kalászosok vagy kapás növények termeltetettek, szóval vándor faiskolát rendezünk be, mely ilyen formán teljesen tarack mentes lehet egyrészt, másrészt pedig nem állhat be talaj untság. A nagyobb terjedelmű 8—10 holdas vagy ennél is nagyobb és helyhez kötött faiskolában ugyanazon szempontból feltétlenül szükséges a váltó rendszeres művelés még ott is, ahol nemcsak gyümölcs de díszfa és bokor termelése is céloztatik, mert csak így lehet a gyomokat, de főképen a tarackot az elszaporodásban megakadályozni, s csak így lehet a talaj jó erő-képességét sokáig fentartani.

Ugy a disz mint a gyümölcsfa csemétéknek növekedési, nevelési idejére és módjára támaszkodó váltórendszerkeretein belül nagyon ajánlatosnak mutatkozik a tarack irtás szempontjából a kender vagy a rozs termelése; főleg ez utóbbi kalászos növény termelése ajánlatos a faiskolában azért is, mivel ennek szalmája kitűnő facsomagoló anyagot szolgáltat a szállítások alkalmával.

Tapasztalásból tudjuk, hogy a rozs után alig marad a tarackból még hirmondónak is, s az a kevés, amely itt-ott, főképen a tábla szélein még található, azt a talajforgatásnál könnyen ki lehet irtani.

Végül tehát a tarack irtása a faiskolában úgy végezhető sikerrel, ha az ellepett táblát egy-két évig olyan növények termelésére használjuk fel, amelyek a tarackot elnyomják; kapálással, ásással csak ott lehet eredményes munkát végezni, ahol a tarack csak igen csekély mértékben van jelen.

Csérer Gyula.

IRODALMI SZEMLE.

Országos m. kir. gyapjuminósító-intézet. Ennek az intézetnek a fényképekkel illusztrált s ügyesen összeállított ismertetése most jelent meg. Az ismertetés, amely az intézet rendeltetéséről és működéséről ad számot. Rodiczky Jenő cs. és kir. asztalnok, az intézet igazgatója munkája.

Károlyi Sándor gróf és a magyar föld. Irta Schandl Károly -dr. Ára egy korona. A Magyar gazdaszövetség új könyvvel lép a közönség elé, amelyben Károlyi Sándor gróf életét és működését írta meg a szerző. Az összefoglaló módon és tárgyilagosan megírt könyv a Magyar Gazdaszövetség kiadványa és minden hazai könyvkereskedés útján beszerezhető.

EGYLETI ELET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az E. G. E. ez évi utolsó választmányi ülését f. hó 22-én, kedden délután tartotta meg.

Elnök: Br. Jósika Gábor e. alelnök.

Előadott: Tokaji László e. titkár.

Jelen voltak: Lészai Ferenc alelnök, Réti János, Gr. Lázár István, Hadviger Albert, Csérer Lajos, Szász István, Br. Mannsberg Sándor, Molnár Sándor, Nagy Lajos és Dr. Szentkirályi Ákos.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Nagy Lajos és Csérer Lajos tagokat.

Előadtván a földm. miniszternek 46363. sz. leirata, melylyel a gödöllői szesziskolai állomás szabályzatát és díjjegyzékét megküldi, miután az már a hivatalos lapban ismertette lett — szolgál örvendetes tudásul.

Ugyanannak 805. sz. leirata, melyben arról értesíti az egyletet, hogy 30 holdan alóli birtokos kisgazdák számára tíz kocsi katonai élelmezési raktári takarmánykorpát engedélyezett métermázsánként 7 korona egységárban — köszönettel tudásul vétetik és egyben határozza

választmány, hogy a kiosztás mikéntjének megállapítása céljából a székelykirendeltséggel érintkezésbe lépik.

Titkár bejelenti, hogy az egylet kolozsvári osztagának dec. 18-i ülésén az erdélyi részű miniszteri gazdaságfejlesztő akciónak Kolozsvár vármegye területére való kiterjesztése proklamáltatott. — Szolgál örvendetes tudásul.

Titkár előadja az egyleti köztelek előtti aszfalt-járda költségeiről megküldött városi értesítést, mely szerint az összes költségek 2932 koronát tesznek ki. — Ülés az elnökséget megbizva a leszámolás megejtésével.

Előadtván az 1909. évi budapesti IV-ik nemzetközi tejjgazdasági kongresszus meghívója, igazgatóválasztmány a kongresszuson az egylet képviselőjében való megjelenésre kiküldi: dr. Szentkirályi Ákos, Szász István és Jászberényi András tagokat és Tokaji László titkárt.

A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületének 1281. számú átiratára, melyben a hazai gépiállítások ügyének szabályozására tételnek javaslatok, — igazgatóválasztmány kimondja, hogy a tett javaslatokhoz nagyjából és általában hozzájárul, a részletekre vonatkozólag pedig akkor fog nyilatkozni, a mikor erre majd, a többi egyletekkel együtt, alkalom fog adni.

Az O. M. G. E.-nek, az általa létesítendő olcsó gazdasági könyvtár erkölcsi támogatása tárgyában megküldött átiratára — határozza ülés, hogy egy példányra való előfizetés mellett, az erkölcsi támogatást megadja, azonban viszont hasonló támogatást kér az O. M. G. E.-től az E. G. E. könyvkiadóvállalata részére is.

Földművelésügyi miniszternek 104716. sz. leirata, melylyel a Csáky Petronella féle ösztöndíj pályázati hirdetését megküldi, a hivatalos lapban már közölve lévén, — szolgál tudásul.

Titkár jelentést tesz a mezőgazdasági kamarák ügyében december 9-én megtartott budapesti bizottsági ülés eredményéről. — Szolgál tudásul.

Dr. Szentkirályi Ákos indítványára — határozza ülés:

a) hogy egy egyleti cukorrépatermelési szakosztály megalakítása céljából január hó folyamán a hazarészi társaságok bevonásával kezdeményező lépések teendők:

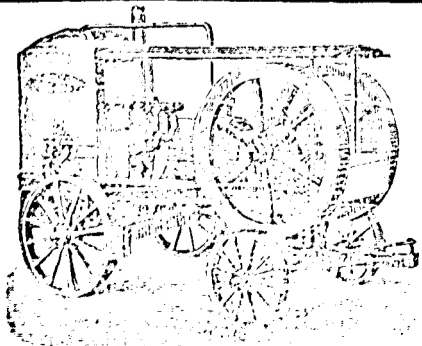
b) a már előzőleg, más ülésben is tárgyalt és elvileg elfogadott azon akció költségeire, melynek célja: egyes erdélyi gazdaságok leírása útján a hazarész mai mezőgazdasági állapotának megörökítése, — ülés évi 500 koronáig menő anyagi támogatást szavaz meg és a kivitellel az egylet irodalmi szakosztályát bizva meg.

A folyó évi közgyűlés napját — igazgatóválasztmány április 4-ére tűzi ki.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Kitüntetett agráriusok. A király Piller Kálmán földbirtokosnak, a sárosmegyei gazdasági egyesület elnökének, a közügyek és a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet; Borhy György földbirtokosnak, a hevesmegyei gazdasági egyesület elnökének, a közügyek és különösen a mezőgazdaság terén

30 HP motor.

Oberurseli motorgyár részvénytársaság tekintetes igazgatójának

BÉCS, VI/2. Gumpendorferstrasse 72

Mint hogy az Oberurseli motorgyárból rendeltem volt 1906 évben egy 30 lóerős gázfejlesztős motort hozzá tartozó felszereléssel, a melyet az év őszén, a gyár megbízottjával fel is szereltetett és egy 3 járatú 42 kövekkel felszerelt lisztelmalomhoz üzembe hozva átvettem és azóta már a harmadik éve hogy üzemben van s mint hogy a motor a hozzá tartozó részekkel a legnagyobb megegyezésre működik és hogy a mai napig a legkisebb baját észre nem vettem, úgy a hajtásnál a legnagyobb erőt fejt ki, ugyan yira, hogy nem 30 lóerőnek, de hiszem hogy 35 lóerőnek is megfelel, a mi abból következtetek, hogy két gyapjúfűtő akasztottam utána és amugy is csak játszodva hajtja a három 42 collos köveket. Ezért nem mulasztatom el, hogy a nagybecsűlendő gyárnak a legőszintébb megnyilvánításomnak a motor valódi jóságáért ezen soraim által ne nyilvánítsam, a miért fogadják legnagyobb elismerésemet, ezek után maradtam — teljes tisztelettel idősb Lörlincz János birtokos és malomtulajdonos.

szerezett érdemei elismerésül ugyancsak a magyar királyi udvari tanácsosi címet s végül Meskó Pálnak, a magyar gazdaszövetség titkárnak, a szociális és a szövetkezeti ügyek terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. A kitüntetések a hivatalos lap legközelebbi száma hozza.

— **Uj gazdasági tudósítók az erdélyi részben.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter Szolnok-Doboka vármegye szamosújvári járására nézve Faragó András ördögösfüzesi lakost, Udvarhely vármegye székelykereszturi járására nézve Kecskés Izsák ravai lakost, Beszterce-Naszód vármegye óradnai járására nézve Sas Onisim nagyilvai lakost, Maros-Torda vármegye régeni alsó járására nézve Kőrösi Sándor magyarpéterlaki lakost a gazd. tudósítói tiszttel bizta meg.

— **A vetések.** (A december 15-ig beérkezett hivatalos jelentések alapján). November hónap második felében sem volt alkalmas az idő a még visszamaradt gazdasági munkálatok felvételére és azoknak annyira óhajtott befejezésére. December hónap első részében azonban megenyhült az idő és ekkor egyes vidékeken nagy sietve hozzáláttak a gazdák a szántás és vetéshez, mely munkát azonban a beállott hideg idő miatt abba kellett hagyni. A vetések állapota felől különböző véleményeket lehet hallani; mindenesetre azonban a gazdák, különösen a késői vetéseket illetőleg, általában nagyon aggódnak. A késői vetések ugyanis többnyire csak most csirázhatnak és részben kelnek, természetesen, hogy a zsenge növények, az idő viszontagságainak kitéve, a fagyoktól könnyen és jobban is szenvedhetnek, mint a már kikelt és eléggé megerősödött vetések, különösen ott, ahol hó nem takarja a vetéseket. Az őszi vetések között a rozs még a legkielégítőbben áll, bár ez sem bokrosodott eléggé, sőt néhol nem is sűrűsödött meg a kivánalmaknak megfelelően; a korai fagyok bekövetkezése előtt kikelt buza nagyobbára szintén kielégítő, sőt itt-ott jól megbokrosodott és kitelelése iránt is biztatók a kilátások. Főképp a késői vetések miatt vannak aggódalmak, az időn pedig igen sok a késői vetés és így mindenképp följött rendkívüli kedvező időre van szükség, hogy a növényzet, különösen a csirázásban és kelésben levő buzavetés, nagyobb károk nélkül a tavaszt megérje.

— **Olesó takarmány korpá a kisgazdák részére** Darányi Ignác földmiv. miniszter a kolozsvári cs. és kir. katonai élelmezési raktárban a tél folyamán előállítandó 300 métermázsa rozskorpát és 200 métermázsa malomaljat, előbbi 7 korona, utóbbit 4 korona mázsánkénti egységárban, 30 holdan alóli kisbirtokos gazdák részére óhajtván kiadni, felhívjuk az illetékes gazdaközönséget, hogy az 5 q.-ként kiosztandó takarmánykorpá iránti igényüket nálunk sürgősen bejelenteni sziveskedjenek. — *Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala, Kolozsvár.*

— **Falusi gazdasági előadások Kolozsmegyében.** Az E. G. E. kolozsmegyei szakosztálya Darányi földm. miniszter támogatásával jelen tél januárius és februárius havában a következő sorrendben tartja a falusi vasárnapi gazdasági tanításokat:

Január hó 3-án Szucsákon és Bácsban, Jászberényi András és Cséser Lajos. *Január hó 9-én* Vajdakamaráson Dr. Seyfried Károly és Cséser Lajos, *Január hó 10-én* Tancson és Kisfűlpösön Szemere Balint és Székelyhidyi Viktor, Mócson és Keszűben Dr. Seyfried Károly és Szász Ferenc intéző, Kolozson és Kolozskarán Tokaji László E. G. E. titkár és Dr. Pavlik Sándor vármegyei aljegyző; Darócon és Bogártelkén Nagy János méhésztanár és Traxler Károly állami kertésztan.; Középlakon és Nagypetriben Juhos Lajos és Ödry

Pál akad. tanársegédék. *Január hó 17-én* Dedrádszéplakon és Bátoson Szemere Balint s Székelyhidyi Viktor, azonkívül lesznek még ilyen értekezések Kidén, Csomafáján, Tüében és Mákón. *Január hó 24-én* Bonchidán, Választon, Bánffyhunadon, Kőrösfőn, Györgyfalván, Ajtonban, Gyaluban, Szászfenesen. *Január hó 31-én* Magyarfenesen, Szászlónán, Hidalmáson s Nagyrnagyzsomboron. *Február hó 7-én* Kalotaszentkirály, Zentelkén, Magyarókeréken. *Február hó 14-én* Fejérdén. Ezengazdasági tanítások és értekezletek az egész vonalon gondosan elő lettek készítve: tekintettel arra is, hogy Kolozsmegyében az erdélyrészi állami gazdasági segítő akció most indul meg s hogy mindenütt már előkészített tálajt találjon.

— **A jövő évi kolozsvári tenyészállatkiállítás, a fővárosban rendezendő tenyészállatkiállítás miatt, elmarad és csak 1910-ben fog megtartatni.**

— **Országos tenyészállatkiállítás 1909-ben.** Széll Kálmán, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által kiküldött rendező-bizottság elnöke a következő körlevélben hívja fel a hazai tenyésztőket a nemzetközi tejgazdasági kongresszussal kapcsolatban rendezendő országos tenyészállatkiállításra való részvételre:

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter felkérésére és támogatásával országos tenyészállatkiállítást rendez a jövő év június havában az ugyanakkor megtartandó nemzetközi tejgazdasági kongresszus alkalmából azon céllal, hogy a világ minden tájáról a kongresszusra összeseregülő nagyszámu külföldi gazdáknak Magyarország állattenyésztésének fejlettségéről hű képet nyujtson.

Az O. M. G. E. által minden év tavaszán rendezetni szokott tenyészállatvásárt ezuttal az országos állatkiállítással kapcsolatban fogjuk megtartani s gondoskodni fogunk arról, hogy különösen a keleti szomszédállamok gazdaközönségének figyelme a kiállításra jó eleve felhívassék.

Gondoskodtunk arról, hogy a kiállításra értékes díjak kitűzessenek, mely célra rendelkezésünkre áll máris a földmivelésügyi miniszter által adományozott 17.000 K, továbbá a Budapest székesfőváros által adományozott 2000 K. és az O. M. G. E. által adományozott díj. Fel fogunk kérni továbbá testületeket és magánosokat is díjak adományozására, úgy hogy a díjazási célokra egy igen tekintélyes összeg fog a rendező-bizottság rendelkezésére állani.

A midőn az országos tenyészállatkiállításra szives figyelmét felhívni szerencsénk van, egyben mellékeljük a kiállítás tervezetét és bejelentési ívét azon kéressel, hogy a kiállításban ismert kiváló tenyészállatainak egy válogatott kollekcijával résztvenni méltóztassék.

Tekintettel a rendelkezésre álló istállók korlátolt voltára, kérjük bejelentését mielőbb hozzánk juttatni.

Az 1909. évi országos tenyészállatkiállítás rendező-bizottsága nevében:

Jeszenszky Pál s. k. *Széll Kálmán* s. k.,
főtítkár. v. b. t. t., elnök.

— **A gödöllői állami baromfitenyésztő munkásnöket képző szakiskolán** az 1909-ik évvel az ötödik évfolyam veszi kezdetét. Hazánk baromfitenyésztésének előbbre vételével szorosan összefügg ez az intézmény, mert az innen kikerülő növendékek azok, akik a legbiztosabb tenyésztési eljárásoknak az ország lakossága között való terjesztésénél. A gazda közönség részéről is állandó kereslet mutatkozik az iskolát végzett növendékekért, s így szegényebb sorsu nőkre mindenképp ajánlatos az iskola elvégzése, elnyervén ezzel egy biztos és állandó kereset forráshoz a képesítést. A kik az iskoláról közelebbi óhajtának tudni, forduljanak gödöllőre az iskola vezetőségéhez.

— **Magyarországi szövetkezetek szövetsége.** A magyar szent korona országai területén működő, altruisztikus irányu szö-

vetkezetek legutóbb közös érdekeik védelmére egyesültek és megalakították a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségét. A szövetség elnöke: Mailáth József gróf, alelnökei: Seidl Ambrus és Bernát István, megalapítói pedig a már az ország területén működő 18 hatalmas szövetkezeti központ s ezeken kívül az OMGE és a Magyar Gazdaszövetség. A Szövetkezetek Szövetségének irodája 1909. január 1. napján kezdi meg (VIII., Szentkirályi-utca 40. szám) működését, addig pedig az elnökség most kibocsátott fölhívásával fordul a szövetkezeti élet iránt érdeklődőkhöz, valamint az országban működő összes szövetkezetekhez, hogy a szövetség tagjai sorába lépjenek be. Az érdeklődőknek bármely irányban készséggel szolgál fölvilágosítással fóni című iroda és Horváth János dr., a szövetség igazgatója.

— **A kivándorlási főfelügyelői állás.** Bajza kivándorlási főfelügyelő lemondása folytán megüresedett főfelügyelői állást nem töltik be. Az ezzel járó hivatalos teendőket Wickenburg István gróf fiúmei kormányzó-helyettes fogja vezetni.

— **Kisbirtokosok szervezkedése.** A Magyarországi Kisbirtokos Szövetség az összes országgyűlési képviselőkhöz felhívást intézett, melyben a magyar kisbirtokosság ügyének támogatására hívták fel a képviselőket.

— **A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete** legutóbb tartott ülésében foglalkozott a Gyakorlati Gazdatisztek Egyesülete által december 27-én megtartandó gazdatiszti kongresszus ügyével s elhatározta, hogy azon hivatalosan nem vesz részt azért, mert a kötelező gazdatiszti nyugdíjbiztosítás törvényhozási uton való rendezését parciálisan megoldhatónak nem tartja, hanem azt a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosításának keretében véli megoldandónak. Az egyesület legutóbb tartott közgyűlése ily értelemben foglalt állást s a nyugdíjkérdésnek a Magántisztviselők Országos Szövetségével való együttes szorgalmazását határozta el. A gazdatiszti fizetés törvényes rendezésére vonatkozólag az egyesületnek az a véleménye, hogy ez tisztán magánjogi kérdés, a melybe a törvényhozásnak beleszólása nem lehet.

— **Az új bortörvény életbeléptetése.** A borhamisításnak és hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló folyó évi XLVII. t. c. öfelsége által szentesített, az Országos Törvénytárnak folyó hó 17-én megjelent folyó évi 16. számában közzétett és 1909. január hónap 1-én fog életbe lépni. A törvénycikk szövegét a Budapesti Közlöny f. hó 18-i száma is közölte.

— **Kisgazdák és a földmivelési kamarák,** A Magyarországi Kisbirtokos-Szövetség Kisujszállás, Gyoma, Békés, Szentgál, Takácsi községekben tartott gyűlésein foglalkozott a mezőgazdasági érdekképviselet kérdésével s a Bernát- és Rubinek-féle javaslatot tette magáévá. Most, hogy az O. M. G. E.-ben a gazdasági egyesületek elnökei a megyei rendszer mellett nyilatkoztak s a kisbirtokosság által elfogadott álláspontot elvetették, a Kisbirtokos-Szövetség felkérésére Szabó István (nagyatádi) országgyűlési képviselő a karácsonyi szünet után betérjeszti a Házhoz az eredeti javaslatot.

— **A kedvezményes áru motorbenzin.** A kereskedelemügyi miniszteriumban az érdekeltektől petroléumfinomító-gyárak képviselőinek bevonásával értekezletet tartottak, mely a kisiparosoknak szánt kedvezményes motorbenzin árát 15 koronában, a közönséges adómentes motorbenzinét pedig 19 koronában állapította meg.

— **A magyar szőlőfajták összegyűjtése.** A magyarországi szőlőfajták összegyűjtése és rendszeres tanulmányozása a szőlészeti szakszolgálati szervezeteket különösen pedig az ampelológiai intézetet erősen foglalkoztatja. Régi hazai szőlőfajtáink között vannak olyanok, a melyek már csaknem teljesen eltűntek és csak helyenként egyes tőkepéldányokban lelhetők föl. Ezek közt a kiveszendőben levő szőlőfajták között olyanok is vannak, a melyek érdemesek arra, hogy az elenyészéstől

megmentsék azokat. Azért Darányi földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy kutassák ki ezeket a fajtákat s ampelográfiailag fajgyűjteményben határozzák meg. A székesfőváros határában levő állami szőlőtelepen, a miniszter rendeletére, szőlőfajgyűjteményt gyűjtöttek egybe és ezt állandóan kiegészítik. Mindezek a miniszteri intézkedések azt a célt szolgálják, hogy a Magyarországon termelt szőlőfajták ismeretével a magyar ampelográfiát kiadhassák.

— **Ingyen-oszt tenyésznyulakat** a Házi-nyultenyésztés és Értékesítés című házi-nyultenyésztési szaklap kiadóhivatala, Csillaghegyen, Budapest mellett, a házi-nyultenyésztés népszerűsítése céljából. Pusztán azt köti ki, hogy az utódokból egynehány példány visszaszolgáltatassék.

A lapot Auffenberg János tanár szerkeszti, főmunkatársa Andrássovich Géza, nyulügyi előadó. Előfizető ára egy évre 4 korona, félévre 2 kor.

A házi-nyultenyésztés az állattenyésztés legjövődelműbb ága. Egy bak és 4 anyanyul egy nagy családot képes egész éven át bussal ellátni. E mellett az előnye, hogy városi lakásban is elhelyezhetők ládában. Eltartása ugyyszólván semibe kerül, mert konyhai hulladékon is él. Tehát nemcsak gazdaembernek való tenyésztése mellékágazatul, hanem az ipari és gyári munkások, valamint a szellemi munkások is eredménynyel foglalkozhatnak tenyésztésével.

Tenyésztésének népszerűsítése érdekében Auffenberg János tanár, aki egy évtizede foglalkozik a nyultenyésztéssel saját telepén a Nyultenyésztő Mintatelepen, Csillaghegyen, Házi-nyultenyésztés és Értékesítés címen Csillaghegyen Budapest mellett szaklapot ad ki, a melynek főmunkatársa Andrássovich Géza nyulügyi előadó, aki az országnak egy teljes tenyésztő generációt nevelt tollával.

A lapnak kiadóhivatala ingyen oszt tenyésznyulakat, csak azt köti ki, hogy az utódokból egy néhány visszaszolgáltatassék.

A lap előfizetésének ára egy évre 4 kor. félévre 2 kor.

— **Nemzetközi tejgazdasági kongresszus.** A jövő év júniusában Budapesten tartandó IV. nemzetközi tejgazdasági kongresszus végrehajtó bizottsága tegnap tartotta Dessewffy Emil gróf elnöklété alatt hatodik ülését, melyen Körfer István dr. kongresszusi főtitkár a folyó ügyekről tett jelentést.

Károlyi Mihály gróf társelnököknek és Miklós Ödön az első szakbizottság elnökének a program összeállítására, valamint a beérkező szakértekezések sajtó alá rendezésére tett különböző észrevétele után, ellátározta a bizottság, hogy a kongresszusi jelvény elkészítésével Szirmay Antal, Párisban élő magyar szobrászművészt bizza meg.

A főtitkári jelentés szerint eddig 340 belépési nyilatkozat érkezett be, és pedig 130 külföldi és 210 hazai.

Szakelőadás tartására vállalkozott eddig 56 hazai és külföldi szakférfiu. Ugy a kongresszus, mint a vele kapcsolatosan tartandó nemzetközi tejgazdasági kiállítás iránt általánosan mutatkozó érdeklődés arra enged következtetni, hogy azon törekvések, melyeknek keresztülvitelét a kongresszus célul tűzte ki, különösen a külföld részéről általános méltánylásban részesülnek.

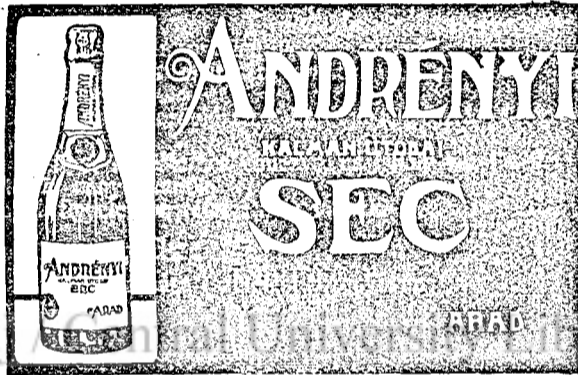
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezendő Országos Tenyészállatkiállítás, valamint a kongresszus után tervezett tanulmányi kirándulás iránt is élénk érdeklődés mutatkozik. A kongresszusra vonatkozó második felhívás most van szétküldés alatt a bel- és külföldi szakegyesületek és a tejgazdaság iránt érdeklődőknek.

Ezen felhívásban a tanulmányi kirándulások is fel vannak már sorolva.

— **Üveggyár Borszáken.** A székely ipari és gazdasági érdekek hathatós támogatását azok az iparvállalatok szolgáltatják, amelyek a Székelyföld ipartermékeit dolgozzák fel s a

székely nép szorgalmas munkásságát veszik igénybe Erdélyben, de különösen a székelyek lakta vidéken a természet gazdag kincseivel van tele a föld, a hegy, az erdő s ezeknek a kincseknek kiaknázása az iparpolitikának s az iparfejlesztési akciónak feladata. Örvendetes módon végzi munkáját ez az akció, az iparvállalatok száma szaporodik s a tőke mind nagyobb mértékben vállalkozik a Székelyföld iparának fellengítésére. Ujabban a Borszáken levő s évek óta szünetelő üveggyár üzemét újra megkezdik. Egy részvénytársaság veszi át a gyár üzemét, amely a szükséges 800—1000 waggon kölcsön a gyergyói első bányarészvénytársaságtól már biztosította. A gyár üzeme nagyobb szabásúnak ígérkezik, mert évi termelése 4—5 millió vizes- és sörös-palack előállítására lesz.

— **Harminc év.** Jelentős kor egy lap életében. Ezt töltötte be december 15 én a *Pesti Hirlap*, melynek első száma 1878 december 15-én jelent meg, új szellemet, új formát hozva a magyar újságírodalomba. Függetlenség minden irányban, alkut nem ismerő, radikális szabadelvűség, bátor szókimondás: változatlan programjai ma is a Pesti Hiriapnak, mely épen eme mindig híven követett elveknek köszönhetette a magyar sajtóban példátlan gyors föllendülését s máig változatlan népszerűségét. A *Pesti Hirlap* ára egy óra 2 kor. 40 fillér, 3 óra pedig 7 korona s a Divat-Salonnal együtt 9 korona. A kiadóhivatal címe, hova az előfizetési pénzeket küldeni kell: Budapest, V., Váci-körút 78.

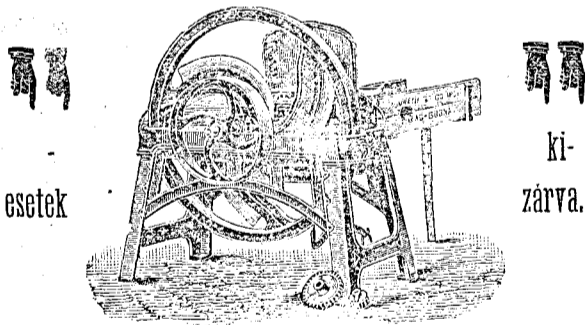

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Minden nagyságban.

Szecska vágók,

Répa vágók,

Darálómalmok,

Gőzölőkészülékek.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozgonyok 200 HP.-ig.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálog felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfai adnak véleményét. 2001

Kisküküllő-vármegyében vasuti állomástól 8 klm. megyei ut mellett 250 holdas kitünő minőségű mezőgazdasági birtok, jó vidékű benzin-malommal, gazdasági épületekkel hosszabb időre **haszonbérbe adó.**
Czim a kiadóban.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbk. Részv.-Társ.
Mátyás király-tér 7. sz. (Saját ház.)

A legszebb karácsonyfia
1 HAZAI TAKARÉKPÉNZTÁR SORSJEGY, melynek állandó értéke van és éveken keresztül játszik, nem mint a többi időleges értékű sorsjegyek. Főnyeremények 600.000 K, 300.000 K és még sok nagyobb nyeremény. Már az első részlet lefizetése után a sorsjegy a vevő tulajdona és így a nyeremények is őt illetik. A sorsolási terv szerint minden sorsjegyet kihuznak a törlesztési huzáson. Jelenlegi különösen kedvező árfolyama következtében

RÉSZLETFIZETÉSRE

1 drb 11 havi részletfizetésnél havi 10 K
1 « 14 « « « 8 «
1 « 17 « « « 7 «
1 « 20 « « « 6 «
1 « 25 « « « 5 «

letétre 10 K foglaló lefizetése mellett napi árfolyamon legolcsóbb kamat mellett. Huzások febr. jún. és okt. 5-én.

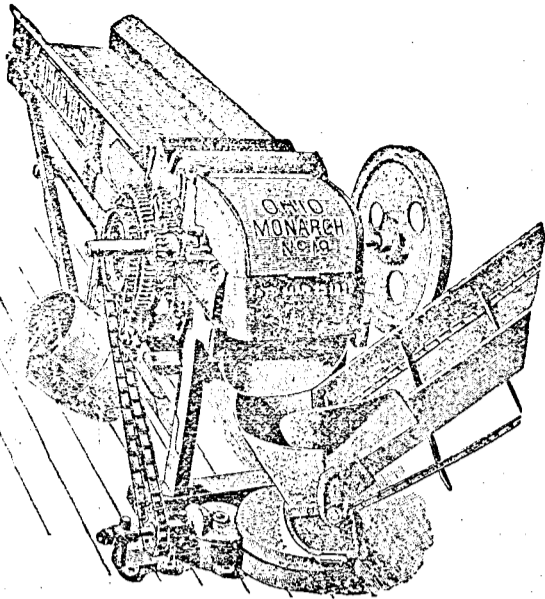
Kapható: A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál. Mátyás király-tér 7. sz. 2004

Ujdonság. Sárga Orpington kacsák.

Gyönyörű szép sport és gazdasági kacsák, színe sárga, tojástermelése kitünő, növése gyors, nagyon ellentálló, míg a készlet tart, 15—20 kor. darabja.

Fajbaromfi. Orpington, Minorka, Colim, Emendi libák, pulykák, gyöngytyukok, fajgambok, tenyésztőjások márczius havában is, azontul mindig kaphatók.

Prohaska Hugó baromfi-tenyésztés. Pancsova.
2242 Árjegyzék kívánatra ingyen.

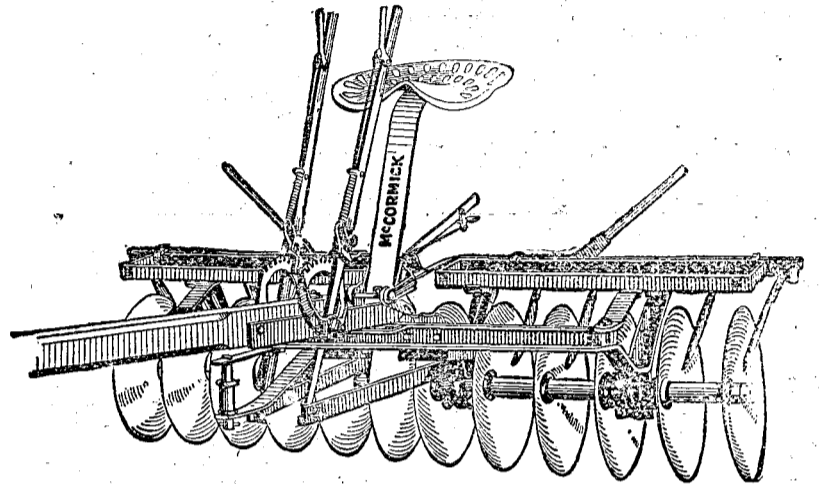
„OHIO” EREDETI AMERIKA TENGERSZÁR-TÉP

zöldtakarmányapritó- és szalmaszeccskázó, a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK tárcsásborona
tarlópántásra,
vetőszántásra,
rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmívelő eszköze.

Mc CORMICK

Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A.
Igazgatósága és főraktára: Budapest. V., Alkotmány-utca 12.

J. E. KNECHT, igazgató.

2098

ELADÓ BIRTOKOK!

Vevők kerestetnek a következő birtokokra:

1. Kolozsmegyében Kolozsvártól 4 órai távolságra jó közlekedési útban 200 kat. hold tagosított birtok, a melyből 35 hold szántó, 45 hold legelő, 10 hold rét, 3 hold szőlő, kitérő lakház, 50 darab marhára való szilárd anyagból épült istálló, külön lóistálló, szekérszín, magtár, göré stb. mellékhelyiségekkel.

2. Kolozsmegyében vasuti megálló hely mellett, jó közlekedési útban 280 kat. hold birtok, a mely 3 tagból áll, egyik tagban 22 hold szántó, 10 hold rét, a másik tagban 147 hold szántó, a harmadik tagban 21 hold szántó és 80 hold erdő. Gazdasági épületek nincsenek, a birtok a község mellett fekszik, építkezési anyagokhoz olcsón lehet hozzá jutni.

3. Torda-Aranyos megyében vasuti állomástól 16 km. távolságra, jó közlekedési útban 240 kat. hold birtok, a birtok két tagban közvetlen a község mellett fekszik, a melyből mintegy 60 hold legelő, 20 hold rét és 160 hold szántó. Gazdasági épületek nincsenek.

4. Kolozsmegyében vasuti megállóhelytől 1 1/2 km., állomástól 4 km. 440 kat. hold birtok, a melyből mintegy 40 hold rét, 10 hold erdő, tejgazdaságra kiválóan alkalmas. Lóherékkel, lucernásokkal beállítva: 180 hold szántó; 120 darab marhára és külön 6 darab lóra szilárdanyagból épült istállók stb. gazdasági melléképületek, igen szép kastély, szép parkkal.

5. Háromszékmegyében egy 530 holdas birtok 800 hl. f. szeszkonting. szeszgyárral, uri lakással, kitérő gazdasági épületekkel, posta, vasut és országút helyben. Három nagy fürdő szomszédságában.

Ezekről és még számos más bejelentett eladó birtokról komoly vevőknek (és hivatásos közvetítők kizárásával!) díjmentesen felvilágosítást nyújt: az **ERDELYI GAZDA Közvetítő osztálya**, Kolozsvárt. 2221

Keszthelyi gazdasági tanintézetet, mint vendéghallgató végzett, 22 évi gyakorlattal bíró

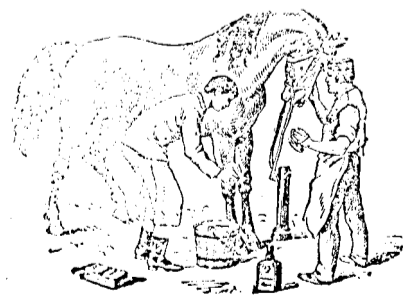
gazdatiszt

januárra vagy későbbre szerény állást keres.

Jelenleg mélt. gróf Teleki Arvéd urnál 2 éve van, mint ispán alkalmazva, beszél magyarul, keveset románul.

Czim: **Szabó Géza**, Drassó, u. p. Koncza.

2244

Kwizda-féle RESTITUTIONS-FLUID

mosóvíz lovak számára.

1 liter ára 2 korona 80 fillér. 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van. Nagyobb munkánál elő- és utóerősítő, erőltetőseknél, inak merevségénél stb. Az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. — Kwizda-féle Restitutions-fluid szőrdéjgy, czimke és göngyölés torv. védve.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle szabadalmazott Lábszár-védő Pneumatic-lábszárvédő

2161. I.

gummból

szürke, fekete, barna és fehér színben és négy nagyságban készütnének és pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelem szerint:

1. sz.	20-22 cm.	3. sz.	24-27 cm.
2. sz.	22-24 cm.	4. sz.	27-30 cm.

Ára darabonként

1. sz.	Kor. 5.50	3. sz.	Kor. 6.40
2. sz.	Kor. 5.90	4. sz.	Kor. 7.30

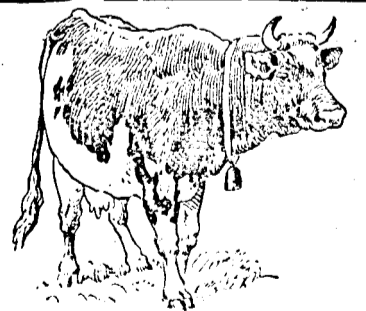
fekete, barna és fehér

1. sz.	Kor. 5.90	3. sz.	Kor. 6.80
2. sz.	Kor. 6.40	4. sz.	Kor. 7.70

Képes árjegyzékeket ingyen és hértelven. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

es. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, bei WIEN.

KWIZDA-féle

Korneuburgi marha-táppor.

Étréndi szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejleves fokozására.

1 dohoz ára 1 korona 40 fillér.
1/2 dohoz 70 fillér.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

Magyarországi sorsjegyek főelárusító helye.
 Kibocsátott betéteket
 Magyar könyvekre, folyószámlákra s azokat
 külföldön visszafizeti.
 Utókat, utalványokat,
 csekkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.
 Külföldön idegen pénznemeket
 váltogat.
 Ad értékpapírokat,
 számlán és előre meghatározott időre.
 Mentesen bevált szelvényeket
 és elvállalja a sorsjegyek revízióját.
 Kibocsát utalványokat, csekkeket,
 hitelleveleket bármely külföldi piacra.
 Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt
 tűz- és betörésmentes pánccsokrényeket. (Safe Deposits.)
 Üzleti órák:
 d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Több évi gyakorlattal, jó
 bizonyítványokkal bíró, sze-
 rény igényű, kis családú
gazdatiszt

állást keres.
 Címe a kiadóhivatalban.

2239

Csaba gyöngye,

bötermő, kitűnő, finom muskatizű csemege, a szállítást jól kibírja, július közepén érik; 20.000 db hazai vessző, I. oszt. 100 db 10 K, 500 db 45 K, 1000 db 80 K; II. oszt. zöld ojtásra alkalmas, ezre 30 K, gyökerező vessző ezre 160 K. **Riparia Portalis és Rupesiris Monticola** alanyon, 2 éves zöldajtás 100 db 40 K, 500 db 170 K, 1000 db 300 K. Sima zöldajtás I. oszt. 100 db 20 K, 500 db 90 K, 1000 db 160 K. **Rupesiris Monticola és Riparia Portalis** alanyon, 2 éves gyökerező zöldajtás. Ezerjő, Olasz Rizling, Szlankamenka fehér és piros, Chasselas fehér és piros, Mirkovács, Kövidinka, Oporto és Kadarka ezre 140 K. ugyanezen fajok sima zöldajtás I. oszt. ezre 70 K, legfinomabb táblafajok 100 db 24 K. Kapható: 2232

Staub Péter Kamenicza, Szerém m.

Egy óra 2.40 kor.
 Negyed évre 7.—
 Fél évre 14.—
 Egy évre 28.—

„AZ UJSÁG“

— a legjobb napilap. —

Czím:

„AZ UJSÁG“

Budapest, Rákóczi-ut 54.

2238

Gazdatiszti állást keres

egy 40 éves, családós, 20 éves prak-
 szissal bíró, jelenleg is egy 2000
 holdas birtokot kezelő, fáradságot
 nem ismerő ügyes gazdatiszt.

Az illető husz év alatt csak há-
 rom helyen volt. Beszél: magyarul,
 románul, tótul, egy keveset néme-
 tül és cigányul.

Állást Szentgyörgynapkor, eset-
 leg hamarabb is elfoglalhat.

Czime:

„Magyar születésű, fáradhatatlan“
 jelige alatt a kiadóban.

2241

Gazdatiszti állást keres

egy 35 éves, családós, Monos-
 toron végzett, fáradságot nem
 ismerő, jó bizonyítványokkal
 rendelkező egyén

Állást bármikor elfoglalhat.

Czím megtudható a
 kiadóhivatalban.

2230

A magyar gazdasági irodalomban
 nagy sikert elért szakmunka:

„A sertés Magyarországon“

IRTA:

Dr. **DORNER BÉLA**
 székelyföldi minist. kirend. megbizott.

32 iv 74 kiváló képpel. — Ára 7-20 korona.

Sertésenyésztőknek, hizlalóknak, kereskedők-
 nek, **tejszövetkezetek**nek
 nélkülözhetetlen.

Kapható

minden előkelőbb könyvkereskedésben
 és
 zabolai Székely Dénesnél
 Székelyudvarhelyen.

2228

KOLOZSVÁRI LEGJOBB BESZERZÉSI FORRÁSOK:

Billiárd. DÓSA FARKAS billiárd-készítő
 KOLOZSVÁRT, Mátyás kir.-tér 3. sz.
 Kész billiárd, valamint mindennemű felszerelések rak-
 tára. Ugyszintén saját készítményű dákók nagy rak-
 tára. — Vidéki megrendéseket azonnal eszközlik.
 Elvem: kevés haszon, nagy torgalom.

Kiállítás aranyéremmel kitüntetve!
Billiárd. PÁLLAN H. UTÓDA STYASZNI JÓZSEF
 első erdélyi billiárd-asztalos gyára Dávid Ferenc-u. 3.
 Alapított 1875-ben! — Csereüzletet is kötök.
 Billiárd szerelést kívánatra vidékre is azonnal küldök.
 Új és használt billiárdok állandóan raktáron, U. m.
 golyók, dákók stb. stb. dus választékban.

Alapított 1869. — Erdély legnagyobb butorgyára.
Butor. MESTITZ MIHÁLY és FIAI
 Cs. és Kir. udvari szállítók.
 Raktárak:
 KOLOZSVÁR MAROSVÁSÁRHELY
 Unió-u. 7. Telefon 661. Széchenyi-tér 41. Tel. 113.

Cipők. Ferenczi Ignác cipész-mester
 Elismert jó és csinos munka. KOLOZSVÁRT,
 Mátyás k.-tér 26.

DISZMŰ. LAKATOS JÓZSEF és TÁRSA
 Diszmű-, játékaru-üzletét áthelyezte Kossuth Lajos-
 utca 3. szám alul Deák Ferencz-utca 5. szám alá. —
 Dus választék karácsonyi és újévi ajándékokban. —
 Számos látogatást kér:
Lakatos József és Tsa KOLOZSVÁR,
 Deák Ferencz-u. 5. sz.

Épület- anyag. Szenes Károly Kolozsvár, Telefon 131.
 Fióküzlet Torda, Tel. 8.
 Fakereskedés és mindennemű építkezési anyagok rak-
 tára, gőzfűrés, parkettagyár. — Dusan felszerelt rak-
 tárhól minden építkezési cikket legjobban és leg-
 jutányosabban szállít.

Feltűnő olcsó árak!
Férfi- SÁNDOR ÁGOSTON férfi-divat üzlete
 divat. Kolozsvár, Unió-u. 2.
 Fehér és színes ingek, kalapok, szörme- és sport-sap-
 kák, nyakkendők és utazó-cikkek, plédok, plüss-taka-
 rók, pipere-cikkek, amerikai sár- és hócipők, bőr és
 posztó lábszárvédők. — Nagy választék mindennemű
 pénz- és szivartárakban stb.

Férfi- MOLDOVÁN MIKLÓS férfiszabó Kolozsvár,
 szabó. Wess. M. u. 16.
 Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudó-
 mására hozni, hogy férfi-szabó üzletemben minden
 időnyre való bel- és külföldi szöveteket tartok dú-
 választékban. Frakk és Szomking a legfinomabb kiví-
 telben a legolcsóbb árban nálam kapható.

Hentes- Hentesáru és bor-üzlet!
 áru. **LÉVAY JÁNOS**
 Kolozsvárt, Monostori-nt Külmonostor-n. 11.

KOCSIK. Szeszák
 Villanyerőre berendezett kocsigyár KOLOZSVÁRT.
 Kerekes, kovács, nyerges és fényező műhelyek. Kész
 kocsik és szánkók raktáron. Használt kocsit becsérel.

Uradalmak figyelmébe! — Kérjük a címre ügyelni!
LÁMPA. A világhírű „Mamuth“ istálló-lámpák
Somlyai Mihály üvegkereskedőnél
 kaphatók. — Kolozsvár, Kossuth L.-u. 4.
 Kérjük a címre ügyelni!

Női divat. Horosz és Kupás
 női-divat üzlete Kolozsvárt, Mátyás-tér 19.
 Karácsonyi és Vidékre min-
 újévi Occasio! ták bérmentve

Ruházat. JANOVITZ GÉZA KOLOZSVÁR,
 Wess. M. u. 26.
 A legjobb belföldi és angol szövetekből, valamint
 jó minőségű kész férfi- és gyermek-ruhából álló rak-
 táromat a közönség b. figyelmébe ajánlom. Mérték
 utáni készítményeim a legkényesebb igényeket is
 kielégítik.

Sör, bor, szesz. CZELL FRIGYES és FIAI
 Szeszgyárak, finomító, sörgyárak, rum- és
 likörgyárak, bornagykereskedés, szőlőtelep.
 Brassó, Kolozsvár, Nagyszeben, Medgyes.

Zongora. TRISKA J. Erdély első zongora nagy raktára.
 Ajánlja híres bel- és külföldi cégektől eredő zongó-
 ráit, pianóit, saját gyártmányú cimbalmot és újonnan
 berendezett hangoló és javító-műhelyét, melyben hasz-
 nálhatóan, régi zongorák a technika legújabb vívmá-
 nyai szerint javíttatnak szakszereiben, gyorsan és pontosan
 Olcsó bérlet. Telefon : 419.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-nek

Kolozs és több szomszédos megye területére kizárólagosan jogosított képviselőként a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szerzek

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket,

konvertálók más intézeti terheket és egyúttal rendbe-
szedem az elhanyagolt birtok- és teherállapotokat.

Kiváló biztosságu tőkebefektetésül

ajánlom ez intézetnek a tőzsdén is jegyzett adó és egyéb levonásmentes óvadékképes és különösen katonai házassági óvadékkul alkalmas 50 év alatti

„4 és 4 1/2 százalékos zálogleveleit”.

Ezek kaphatók és a szelvények költségmentesen kifizettettek: az intézetnél Nagyszebenben és helyben a Kolozsvári Kereskedelmi Banknál. Mindennemű felvilágosítást díjmentesen és készséggel megad:

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányáügnökség
GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Malom-utca 16. szám.

A legelőnyösebb módon közvetít mindennemű ingatlan adásvételeket, bérleteket és bármiféle kereskedelmi ügyleteket. 2018

A F

Első Gő

elvállal két mozdonyu Fowler-fé
és őszi bérszán

Szerződés kötés esetén

vállalkozók gondoskodnak illet

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Báró Kemény József, Maros-Németi, u. p. Déva, vagy
Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, IV. Molnár-utca 11. 2016

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok. szóval az összes háziállatok erősítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brázay KINGSEM-FLUID KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben **nélkülözhetetlen.**

Felülmúlja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül. Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai-, polgári- és versenystállókban. Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brázay Kálmán cégnél Budapesten.

1 üveg ára 2.50 kor., 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással 24 kor. 2105

Eladó:

Dr. gróf Teteki Domokos ur ömértósága
Gernyeszegi gazdaságában 14 drh. első-
rendű Magyar-Erdélyi **tenyészbika.**

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt Gernyeszeg,
posta- és vasut-állomás.

Pálffy Dezső intéző.

2245

RÓTH TESTVÉREK

● medgyesi ●

szőlőoltványtelepét

a t. s. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mindenki, aki első osztályu, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékoszik, sziveskedjék árjegyzéket

kérni.

2227

UGRON GÁBOR lapvezér.

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeket írják: Ugron Gábor, Ábrányi Emil,
Dr. Halász Lajos országgyűlési képviselő.
Szerkeszti: Landor Tivadar.

— Előfizetési ár: —

Egy évre . . . 16 K | Negyedévre . . . 4 K
Félévre . . . 8 „ | Egy órára . . . 1.40 „

Egyes szám ára **2** krajczár.

Megrendelhető: Budapest, VII., Miksa-utca 8.
minden postahivatalnál és lapelárúsnál.

2236

Eladó takarmány.

Alólírtnál. Désen a vasuti állomáshoz 5 1/2 klm. távolságra, 280 béres szekér, circa 2800 mmázsa elsőrangú rétiszéna és lóher, nemkülönben 40 béres szekér perjes lóher-szalma a folyó árak mellett **eladó.**

Esászár Ferencz
— állatorvos, birtokos. —

2240

Gazdák Biztosító Szövetkezete		Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartálékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.	
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.		1901. évi fölösleg	90,349.— K.
Alakult 1900.		1902. „ „	59,782.26 „
Biztosítottak alap		1903. „ „	109,331.73 „
Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával		1904. „ „	72,438.93 „
Tartalékok		1905. „ „	61,736.60 „
Összesen: 2,735,104.16		1906. „ „	39,243.65 „
<p style="text-align: center;">Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módzatok szerint.</p> <p style="text-align: center;">Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjárányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.</p>			
		2008	az Igazgatóság.

